

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כו.

עין משפט
נר מצוה

קצו א מ"י פ"ז מהל
מערש שני ושע
רעבי הל"ז:
קצו ב ג מ"י פ"ז מהל
מקלות הל"י
והל"א סמג עשן רמח
טוש"ע י"ד סי' ר"א סעיף
ג:
קצו ד מ"י פ"ג מהל
טומאת אופלני
הלכה כד:

שיטה מקובצת

אל עד שלא החמין פוסל
את המקור ואינו נקח. ג"ב
ג"א בקצת פירושים פוסל
את המקור ולגבי מעשר
נמי הואיל וחזרתא וטעמא
מ"א אינו נקח בכסף וכו':
ס משום דיש להם מראה
מיס והבא נמי: א הואיל
דיאכא שלשה לוגים מראה
מיס פסלי: ז' זה זה
משום דלמא זה סופו
להחמין: ט' שאפי' רבנן
יאמרו זה הלשון:

רבינו גרשום

רבא אמר הא מני ר'
יוחנן היא. כלומר הא מני
דחנן עד שלא החמין
אינו נקח בכסף מעשר ר'
יוחנן בן גוריון הולך אחר
המראה דחנן שלשת לוגין
מיס וכו': קורטוב מדה
קטנה ומראיתא כמראה יין
ונפלו למקור לא פסלוהו
כלומר משום דמראיתא
כמראה יין ויין אינו
פוסל את המקור. שלשת
לוגין מיס חסר קורטוב
שנפל לתוכן קורטוב חלב
ומראיתא כמראה מים
ונפלו למקור לא פסלוהו
כלומר כיון דלא הוּוּ מן
המים ג' לוגין שלימים
אנ"ש שמראה כמראה מים
לא פסלוהו: ר' יוחנן אומר
הכל הולך אחר המראה
כיון שמראיתא כמראה
מים פסלוהו דהולך אחר
המראה: לאו אמר ר'
יוחנן בן גוריון בחר חזוהתא
אוליגן. הכא נמי בתמך
איל בחר חזוהתא וכיון
דלא החמין טעם חזוהתא
מיס נהו: ומה דאמר רב
נחמן וכו' יוסי ב"י חנינא
כשהחמין מחלוקת (ו)ו
פליגי דר' אלעזר: שאין
מפרישין עליו. כלומר מן
מעשר של יין על התמד
לא החמין אלא
עם כן החמין והכל
מדיים מטענה זו אפי' ר'
יהודה דמחייב אפי' שלא
החמין: קסבר בלא החמין
מחלוקת דר' יהודה ורבנן
ומה דמחייב ר' יהודה
ומה מחייב אלא מיניה
וביה כלומר להפריש
עליו מעשר תמך עצמו
שעדיין לא החמין אבל
מתוך אחר אין מפרישין
עליו שמא אתי לאפירוש
מן הפטור על

בשהחמין מחלוקת. לאו דוקא בשהחמין אלא כיון שסופו להחמין אפי' א"ג דלא החמין כדאמר בסמוך וזודאי יין חשיב לר' יהודה מדנקח בכסף מעשר ואפילו יש לו ג' לוגין מיס מלמד היין אינו פוסל את המקור (א) כי היכי דנחשבינן המיס כפרי להיות נקחים בכסף מעשר לענין מקוה נמי נחשבים כפרי ולא פסלי ליה ואין לומר הא דנקמין משום דהוּוּ כקנקן שנקח אגב היין (א) לא דמי דעל ידי הקנקן משומר היין אבל במיס שבתמד אין נקמין אלא משום דחשיב כיון לפי שיש זה טעם כמו יין מזורג ואפילו למאן דתנא חסר קורטוב זרישא כמשנה דמיימי בסמוך הא שלש לוגין של מיס פסלי ליה לא דמי דהתם ליכא טעמא דחמרא אלא חזוהתא לצד ולא חיישינן בחזוהתא כיון דליכא טעמא אצל הכא דליכא טעמא חמרא מזורג איקרי והיכא דלא החמין חשיב ליה כודאי מיס מדפוסלין את המקור דספק מיס שזובין למקור כשר: **ר' יוחנן** רבי יהודה היא. והא דלא מוקי פלוגתייהו זשלא החמין ומתניתין כרצנן משום דלף רבי יהודה היה פוטר בלא החמין: **דלמא** אי שבקיה הוה מחמין. לאו אפי' נקמין בכסף מעשר פריך דדצין הוא דאין נקמין מספק אלא אפוסל את המקור פריך דמספק אין לפסול דתמיא בתוספתא (א) מקוה שניחו ריקן וזא ומלאו מלא כשר מפני שהוּוּ ספק מיס שזובין למקור וכן מוכח בכמה משניות:

רבא אמר רבי יוחנן בן גוריון היא. רבא דא לומר שאפילו שייך ממנו זכוס והחמין חשיב מיס כל זמן שלא החמין לפסול את המקור כרבי יוחנן בן גוריון דאמר חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב מעשר נמי טעמא חזוהתא מיס ואף ע"ג דלא דמי לגמרי דהתם ארומו חלב אף סופו להיות זו טעם חלב לא היה נקח בכסף מעשר אלא כיון שיש בו טעם חלב נחשבים יין להיות נקחים בכסף מעשר כדאמר בעירובין (ד' ט"ז): כשכר לרבות תמד משיחמין מ"מ מדקדק רבא כיון דאפילו חלב עלמנו נחשב כמיס להשלים שיעור שלשה לוגין לפסול את המקור ה"ה דהכל הוא פוסל את המקור אפי' א"ג דקסופו להחמין כיון דהשתא מיהא טעמא חזוהתא מיס: **ר' יוחנן** חזוהתא מיס רריך שלא היה לו טעם יין ולכן נקט רבא טעמא חזוהתא דפשיטא דין לכן שיהא דמיס לא היה פוסל את המקור ואפילו מזורג ג' לוגים מיס והא דלא נקט רבי יוחנן בן גוריון הכל הולך אחר הטעם והמראה למאן דגריס זריש מכות (ד' ט"ז): חסר קורטוב דמשמע הא יש לו ג' לוגין פוסל את המקור ואף ע"ג דמראיתא יין וזא רבי יוחנן בן גוריון לחלוק גם על רישא ולומר דאין פוסל כיון שיש בו מראה יין אפי' שיש בו טעם מיס לכך לא הזכיר טעמא אלא מראה ולמאן דלא גריס זריש חסר קורטוב דהשתא לא "קא"ר יוחנן בן גוריון אלא אפי' נקט מראה למימר דצין זריש צין אפי' הולך אחר המראה כלומר כי היכי דמורה ליה זריש דלא ליגלין אחר המראה אודי ליה נמי זכסיפא דלוגין בחר טעמא ומראה: **ר' יוחנן** דר' אלעזר דאמר ר' אלעזר חב"ב מודים בו. וא"ת אמאי פליגי הא אתי שפיר כרז נחמן דהכי קאמר אפי' ר' יהודה מחייב מעשר משהחמין או שסופו להחמין מודה דאין מפרישין עליו ומתמד אחר אלא א"כ החמין זה חיה משום דלמא זה סופו להחמין זה אין סופו להחמין והוה ליה כו' וי"ל דלכך קאמר דפליגי דמשמע הלשון דמורו צין רבנן צין רבי יהודה שאפילו רבנן יאמרו זה הלשון שאין מפרישין עליו ממקום אחר אלא א"כ החמין אצל החמין מפרישין ורז נחמן דמוקי פלוגתייהו בשהחמין סבר פטרי רבנן אפי' החמין: **התמד** עד שלא החמין משיקו במים ובהור משהחמין אין משיקו במים. וא"ת לרז נחמן דחשיב ליה פירי זכסופו להחמין אפי' דלא החמין כמאן לא כרבי יהודה ולא כרצנן וי"ל (א) (סיפא) עד שלא החמין דהכל אין סופו להחמין שייך ממנו זכוס ולא החמין דפרישית לעיל עד שלא החמין דמתניתין: הכא

בשהחמין מחלוקת. אצל זשלא החמין רבי יהודה מודה דלאו פירא הוא ורבנן אפילו בשהחמין פליגי: **ומתניתין רבי יהודה היא.** וזשלא החמין לא צעי רז נחמן לאוקמי פלוגתייהו ותיקום מתניתין כרצנן דקסבר ר"ג דכיון דכשלא מלא אלא כדי מדמו קא מיירי אי לא החמין לא מחייב עליה רבי יהודה: **קנה מעשר.** ומי שהמעוה זידו יכול לאכלו חוץ לירושלים מפני שנתחללו על התמד דאילו לא החמין הוה הנך מעות קיימי בקדושה וזו המוכר: **איגלאי מילסא.** דזשעת לקיחה פירא הוה דנכנס בהם כח החרגניס אלא שעדיין לא נגמר וחילול מעליה הוא שחס לא היה יין בחרגניס לא היה מחמין לעולם: **אלא מתניתין דקסני.** לא החמין אין נקח בכסף מעשר ומשמע דאיהו בקדושה והדמים קדושים ציד המוכר: **דלמא** אי זכסיפה הוה **מחמין.** היכא דליתיה קמן נזיל בחר רוצה ורוצה מחמין הן ומדקתני אין נקח ופוסל ש"מ כל כמה דלא החמין אפי' שעתיד להחמין היא שעתא מיהא לאו פירא הוא ולא הוה חלול: **כששייר ממנו.** מוכר זה זכוס ולא החמין: (א) **רבא אמר.** מתניתין דקמני אפי' עד שלא החמין פוסל את המקור ואינו נקח בכסף מעשר ואפי' דפירא הוא: ר' יוחנן בן גוריון חלב דאזיל בחר חזוהתא ואמר קורטוב חלב משלים לג' לוגים לפסול מקוה משום דיש סלו מראה מיס והכא נמי אפי' דפירא הוא עד שלא החמין הואיל וחזוהתא מיס פוסל את המקור

ולגבי מעשר נמי הואיל וחזוהתא וטעמא מיס אינו נקח (א) ורז נחמן דאמר כרצנן דאמר דלמרי קורטוב חלב לא משלים לפסול את המקור ואף ע"ג דחזוהתא דכולהו מיס הוא והכא נמי אפי' דחזוהתא מיס הואיל ופירא הוא לא פסיל מקוה ולגבי מעשר נמי נקח: **לא פסלוהו.** דאפי' דליכא שלשה לוגין שלמים כיון דחזוהתא דחמרא לא פסלי: **שלשה לוגין חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב חלב.** שמיני דוחה את מראה המיס: **ומראיתא כמראה מים.** כיון דליכא שיעורא זמיא לא פסלי דרצנן מרתוי זעו שיעורא וחזוהתא: **הכל הולך אחר המראה.** דכי היכי דאזלת זרישא בחר חזוהתא ואמרת לא פסלוהו סיפא נמי זיל בחר חזוהתא ואימא פסלוהו: **לאו א"ר יוחנן בו.** רבא הוא דמסיים לה לנילמיה דאוקי מתניתין כרבי יוחנן בן גוריון: **והכא נמי.** דתמד עד שלא החמין ואפי' שעתיד להחמין והשתא פירא הוא הואיל וחזוהתא מיס פסיל מקוה ואינו נקח ורז נחמן כרצנן דלף ע"ג דחזוהתא מיס לא פסיל דמרתוי צעין לפסול מקוה (א) [שיעורא וחזוהתא] ולענין מעשר נקח דאפירא קפיד רחמנא הא פירא הוא והכל לא צעי מרתוי. ולגי מהסס (א) [משום דרישא משמע דאזיל בחר חזוהתא וסיפא משמע דלא אזיל בחר חזוהתא] ונראה צעיני דרבא חסר קורטוב תני זרישא ומשום דליכא שיעורא קאמר תנא קמא לא פסלוהו אצל שלשה לוגין שלמים אפילו מראיתא כמראה יין פסלי דרצנן לא קפדי אחזוהתא כלל והשתא מיתוקמא שפיר דרז נחמן (א) [דאזיל בחר זכוס חף ע"ג דהשתא חזוהתא מיס דאמר כת"ק דלא אזיל בחר חזוהתא ורזא דאמר כר"י] (דאמר כרצנן) והכי אמרינן בפרק קמא דמכות (ד') אליבא דרבא דחסר קורטוב גינן זרישא ות"ק לא זו חף זו קאמר ור' יוחנן בן גוריון ארישא נמי פליג ואתא למימר דאפילו שלשה לוגין שלמים ומראיתא כמראה יין לא פסלי וזכסיפא חף ע"ג דליכא שלשה לוגין שלמים מיס הואיל דליכא מראה מיס פסלי: **ופליגא דר' אלעזר.** הא דאמר רז נחמן לעיל בשהחמין מחלוקת פליגא אדר' אלעזר: **הכל מודים.** אפילו רבי יהודה: **שאין מפרישין עליו ממקום אחר.** מתמד אחר: **אלא א"כ החמין.** תמד זה שהוא צא לתקן ולהפריש עליו ממקום אחר. **ר' אלעזר** דאמר ר' אלעזר אליבא דרבי יהודה דאין מפרישין עליו ממקום אחר מכלל דמחייב ליה רבי יהודה בלא החמין ואתא רבי אלעזר לאשמועינן דעד כאן לא מחייב ליה רבי יהודה אלא מיניה וזיה אצל ממקום אחר אפילו הוא כיוצא בו שלא החמין לא שמא זה עתיד להחמין והוה פירא חיה אין עתיד להחמין וקא מפריש מן הפטור על החיוב או מן החיוב על הפטור (א) והמפריש מן הפטור על החיוב אוכל טבל שהרי אין שם מעשר חל על מעשרותיו שאינו ראוי לכך ונמלא שלא נתקן זה שהפריש עליו והמפריש מן החיוב זה הפטור מראי טבל לכהן שפיר אין שם תרומה חלה עליו כיון שזה שהוא מפריש עליו א"כ לכך נמלא שנתן לו מטבל זה החייב בתרומה ומאכילו לכהן על חנם וטבל זמיא חף לכהן כדאמרין באלו הן הנשרפין (סנהדרין פג.): משיקו

(א) מוטב מן: אלוהא פ"ז מ"ה (ג) מ"א רבא אמר לא זריחן לאוקמא מתני בשירי זכוס כדאוקמה רבה דאפילו בלא שיר נמי כי לא החמין ומתני דקמני וכו' כ"י רש"א, א גירסת רש"א ורז נחמן דלמא בחר בכסף כרצנן (ד) רש"א, א גירסת רש"א (א) [מחומות פ"א מ"ה], (ח) [עירובין פ"א מ"ה], (ט) [רפ"ב דמקלות], (י) קא"ר יוחנן ר"מ, (י) ז"ל דמורו ל"י מ' אודי ל' ז"ל זיפער,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בשהחמין וכו' דפי היכי דבזשחמין המיס:

מוסף רש"י

ומראיתא כמראה יין כו' לא פסלוהו. משום דחסרו קורטוב, אצל אי הוה מעיקרא שלשת לוגין שלמים ונפל לתוכן קורטוב יין ומראיתא כמראה יין פסלוהו (מכות ד.). ומראיתא כמראה יין כו' לא פסלוהו. טעמא דסיפא נמי משום דחסר קורטוב הוה, וזכי נמי הוה מני למיתמי כי הוה הוהא זרישא וימנינו בחלה זכא הוה שילשת לוגין מיס חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב יין לא פסלוהו, אלא כי אורחא דמילתא קמי נהו, שאין שהוא ארום אצל את המיס ומראיתא אצל חלב אין דרכו להפוך את מראיתא (שם). הכל הולך אחר המראה. וזכי יין אפילו הוה מעיקרא שלשת לוגין שלמים, כיון דמראיתא כמראה יין לא פסלוהו (שם).